

29 mei 2025 - Hemelvaartsdag

ONS HEMELS STAATSBURGERSCHAP

Filippenzen 3, vers 15 t/m Filippenzen 4, vers 1

Ik wil met u stilstaan bij een klein zinnetje, wat wij uit de brief van Paulus hebben gelezen: *ons burgerschap is in de hemelen*. Ons staatsburgerschap bevindt zich in de hemel. Misschien dat je van zo'n zin niet gelijk heel erg warm wordt... Zelf ben ik niet elke dag bezig met mijn staatsburgerschap. Maar ja, de vluchtelingen bijvoorbeeld die onze Ichthusgemeente bezoeken zijn dat wel. Want staatsburgerschap, dat gaat over je veiligheid. Over de bescherming van je leven. Over je toekomst. Het gaat ook over je identiteit: wie ben je? Waar hoor je bij? Het gaat over je rechten: waar mag je een beroep op doen? Wat zijn je fundamentele rechten? Het gaat ook over je plichten: wat van je wordt verwacht. Het gaat over je cultuur. Je normen en waarden. Het is min of meer met alles verweven. Nu, voor ons als Nederlanders, als je zo geboren bent, is dat iets vanzelfsprekends. Voor vluchtelingen is het een enorm groot iets: een zoektocht, een gespannen hopen..., een met heimwee terugkijken..., een vasthouden, een verliezen..., een je eigen maken. En voor Paulus, ja, voor Paulus was het iets helemaal prachtigs: *ons burgerschap is in de hemel*.

Paulus zou daarom vandaag Hemelvaartsdag volgens mij volop hebben meegevierd. Want vandaag op Hemelvaartsdag gedenken en vieren wij de dag waarop wij officieel hemelburger werden. Vandaag vieren wij dat Jezus naar de hemel is gegaan. De Zoon van God is teruggegaan. In levende lijve. Met ziel en lichaam. De discipelen hebben het gezien. Ze zagen Zijn zegenende handen. Dat is hen bijgebleven, zo hoorden wij in Lukas. Maar als Jezus nu daar in de hemel is bij Zijn Vader..., *dan zijn wij dat in zekere zin ook*. Want: *zo sterk mogen wij verbonden zijn met Jezus*. Ons leven is Zijn leven geworden, door Zijn komst op aarde. En Zijn leven is ons leven geworden, met Pasen. Het leven is voor mij Christus, zo schreef Paulus al aan het begin van zijn brief. Zo sterk mogen wij met Hem verbonden zijn: *Zijn leven is ons leven*. En daarom zijn wij vandaag dus in zekere zin ook hemelwaarts gegaan. Met Hem meegegaan. Ons burgerschap is in de hemelen, zegt Paulus, terwijl wij nog gewoon met beide benen in deze wereld staan.

Voor ons is dit misschien wel een beetje hard nadenken hoe je je dit moet voorstellen, maar ik denk dat de gemeente van Filippi daar minder moeite mee had. Zij waren met dit beeld van 'staatsburgerschap elders' vertrouwd, want de stad Filippi, waar zij woonden was een Romeinse kolonie in Griekenland. Filippi was (zeg maar) een stukje Rome in het noorden van Griekenland. Filippi bezat Romeinse privileges, maar kende ook de

verering van de Romeinse keizer. De stad was helemaal doordrenkt van de Romeinse cultuur. Zij begrepen het daarom wel wat het betekende om een staatsburgerschap te hebben, dat eigenlijk vanaf een grote afstand (vanuit Rome) werd bepaald. Het was hun trots. Hun identiteit. Hun zekerheid. Maar, zo legt Paulus dus nu aan die christenen in Filippi uit: niet Rome is meer de bepalende factor. Ook al is alles door en door Romeins, jullie mogen door het geloof in Jezus de opgestane Heer nu op een ander burgerschap beroep doen, nog veel mooier: *een hemels burgerschap*.

Ik wil nu iets daarvan delen met u wat dit betekent..., waarom wij echt reden hebben om feest te vieren op deze dag, deze dag waarop wij dankzij Jezus' hemelvaart onszelf ook hemelse staatsburgers mogen noemen.

Ten eerste – daar heb ik in de Ichthusgemeente al een keer bij stilgestaan tijdens de preken uit deze Filippenzenbrief – ten eerste houdt dit hemels staatsburgerschap in dat onze identiteit in de hemel is te vinden. Ik bedoel: uw en mijn identiteit, wie wij ten diepste zijn, wordt vanuit

de hemel bepaald en is veilig bij de Heere opgeborgen. En dat is zoiets geweldigs...! Wij hoeven onze identiteit dus niet hier niet in onze levenstijd zien te vormen. Wij hoeven onze eigenwaarde niet bij elkaar te sprokkelen in deze wereld met allemaal mogelijkheden en keuzen en ingewikkeldheden en trauma's. En wij kunnen onze waarde dus ook niet verliezen. Wij mogen van Christus zijn! Van onze hemelse Heer! Dàt bepaalt wie wij zijn. Niet je plaats op de carrièreladder, of je plaats in het gezin..., niet je vermogen, of je juist beperkte vermogens..., niet je afkomst, of je toekomst..., niet je successen of je gefaald hebben... in alle onzekerheden en ingewikkeldheden die er zijn, mag je tegen jezelf zeggen: ik mag van Jezus zijn. Dat ben ik. Gekend. Geliefd. Gewild.

Gered. Geborgen.

Hemelse staatsburgers kunnen daarom ontspannen in deze wereld staan. Ze kunnen wat hebben, ook al hebben ze niet zoveel soms. Ze hoeven het niet te maken. Ze hoeven niet onzeker te zijn. Want de allergrootste zekerheid is in de hemel opgeborgen: hun identiteit, hun diepste ik, hun diepe waarde.

Ik zal eerlijk zijn: ook al vind ik het prachtig om dit aan u te mogen zeggen..., je moet het waarschijnlijk nog wel steeds voor jezelf herhalen hoor! Want onderweg in het leven met alle bezigheden en verantwoordelijkheden vergeet je deze basis weleens..., ga je weer aan jezelf twijfelen, of jezelf overschreeuwen of jezelf wegeen, of meten met een ander en vergeet je uit je hemelse staatsburgerschap te leven.

Deze identiteit die ons vanuit de hemel wordt aangereikt – het van-Christus-zijn! – geeft rust, stabiliteit, zekerheid in alles wat op je afkomt. Maar tegelijkertijd – dat is het tweede wat ik wil delen - brengt dit hemels staatsburgerschap je leven ook in een bepaalde spanning. Want dit leven nu, deze wereld nu..., dat is blijkbaar niet echt je ware thuis dus. Je bent er wat van losgemaakt,

losgetrokken, want: door Jezus hemelwaarts meegenomen. De Bijbel heeft het in dat kader over ons 'vreemdelingschap op aarde'. Vreemdelingschap: niet echt thuis zijn op deze wereld.

Nu moeten wij daar wel goed in onderscheiden, want 'het niet meer thuis voelen in deze wereld', dat is iets wat breder in onze samenleving leeft dan alleen bij mensen die dankzij Jezus een hemels staatsburgerschap hebben. Je hoort het eigenlijk overal: mensen voelen zich niet meer thuis in onze samenleving, omdat tegenwoordig alles maar moet kunnen en omdat er geen respect meer is. Mensen voelen zich niet meer thuis, zo hoorde ik laatst van oudere familieleden, omdat alles zo is veranderd: alles gaat digitaal, alles moet snel, alles is onpersoonlijker geworden. Of: geen thuisgevoel meer hebben, omdat er zoveel geweld is. Nu, soms kan ik wel begrijpen dat je je door deze dingen niet meer thuis voelt inderdaad..., maar ik denk dat de Bijbel het met het 'vreemdelingschap', het 'vreemdeling-zijn' over *iets anders* heeft. De vraag is: voel ik mij een vreemdeling in de maatschappij, omdat ik niet mee kan in het hoge tempo aan veranderingen in de samenleving..., voel ik mij niet meer thuis, omdat ik het niet meer gezellig vind op straat en alle mensen tegenwoordig zo gehaast en op zichzelf zijn geworden..., *of voel ik mij niet thuis, omdat mijn ware thuis de Heere Jezus is, omdat ik zo graag van Jezus wil zijn?* Dat laatste is volgens mij iets anders. Laten wij niet te snel gaan klagen en mee roepen, maar laten wij alsjeblieft bij Jezus blijven en het daar over hebben. Als je dicht bij Jezus blijft..., dan raak je inderdaad vervreemd van sommige dingen binnen onze samenleving. Want als je met Jezus leeft, als je leeft als hemels staatsburger, dan zit je niet vast aan alles van deze wereld. Dan doe je niet mee aan het hyper-consumentisme en het altijd-maar-willen-genieten. Als je hemels staatsburger bent, dan zijn de aardse eigendommen niet zo heel erg belangrijk voor je. Logisch, want als vreemdeling-op-aarde kan je niet speken over zoiets als eigenaarschap. Als vreemdeling op aarde met een hemels staatsburgerschap ben je hier namelijk te gast..., ben je op doorreis..., je geniet van wat je onderweg mag ontvangen - ja, je mag echt genieten van alle gaven hoor! Wees er blij mee! Wees dankbaar!... - maar je zit daar niet aan vast, want je kunt het niet vast houden..., het zou jou alleen maar vasthouden, met alle gevolgen van dien.

Nu, de eerlijkheid gebiedt volgens mij te zeggen dat christenen als geroepen vreemdelingen zich soms verdraaid goed thuis voelen op deze aarde... en dat ze net zo hard als de rest van de samenleving mee klagen over alles wat gemist wordt... en dat het paspoort van het hemels staatsburgerschap soms onder een hele hoop spullen zoek lijkt te zijn zoekgeraakt.

In dat kader klinkt er een heel pijnlijke opmerking van Paulus (vers 18 en 19): *velen – ik heb vaak met u over hen gesproken en zeg het ook nu met tranen in mijn ogen – wandelen als vijanden van Christus. Hun einde is het verderf, hun god is de buik en hun eer is hun schande. Zij bedenken aardse dingen.* Paulus krijgt bij wat hij nu schrijft tranen in zijn ogen. Want onder de christenen die hij ontmoet tijdens zijn zendingswerk, ziet hij velen die wandelen (= die leven) als vijanden van het kruis van Christus. Wat bedoelt hij? Nou, met vijanden-van-het-kruis-van-Christus bedoelt hij volgens mij mensen die geen kruisvormig-leven leiden. Mensen die de pijn, het lijden, het verdragen uit de weg gaan. Gelovigen die

Jezus niet willen volgen op zijn kruisweg. Mensen die het Evangelie van het kruis en het leven met een kruis misschien wel met hun mond belijden, maar niet in hun leven tot uiting laten komen.

Vijanden van het kruis van Christus... Hun god is de buik, zo zegt Paulus. Hun god - datgene waar zij voor door de knieën gaan - dat zijn hun innerlijke verlangens, hun gulzigheid, de verleidingen, het gevoel dat hen meeneemt en hen steeds meer gevangen neemt en afstompt.... En: hun eer is in hun schande, zo zegt Paulus. Zo vol van slechte dingen zijn, zo daarmee bezig..., misschien wel zo bezig met zichzelf..., precies tegenovergesteld aan hoe Jezus Zichzelf helemaal gaf voor anderen en schande verdroeg.

Hun buik is hun god en hun eer is in hun schande. Daarom noemt Paulus ze: vijanden van het kruis. Omdat ze zo aards gericht zijn. Omdat ze als gelovigen niet hun kruis willen dragen. Ze mochten dankzij het kruis van Christus het hemels burgerschap ontvangen..., maar ze zoeken nu de hemel op aarde. Hun einde is het verderf, zegt Paulus. Dat is heftige taal. Niet vreemd dat Paulus in tranen schiet... Terwijl men zo aan het zoeken en vasthouden is op aarde, zal men straks voorgoed alles verliezen...

Het zou juist anders moeten zijn: *omdat* wij vreemdelingen zijn, omdat wij onze handen niet vol hoeven te houden met alles wat wij moeten vast moeten zien te houden en moeten zien te verkrijgen..., *daarom hebben wij de handen vrij om ons in te zetten voor deze wereld.* Want dit is de tijdelijke plek die ons door God gegeven is. Hier in deze tijd en op deze plaats mogen wij een kolonie van hemelburgers vormen, mensen met een hemels staatsburgerschap, mensen die-van-Christus-zijn..., om vanuit deze bijzondere kolonie hier gestationeerd tot zegen te zijn voor de wereld. God heeft ons daar allemaal gaven voor gegeven. Als hemelse staatsburgers hebben wij allemaal privileges ontvangen, geestelijke gaven en Goddelijke bescherming van onze kolonie.... Hoe mooi is dat! God heeft ons zoveel gegeven..., wij mogen zo'n bijzonder rijk gezegende en bevoorrechte kolonie zijn. Nu, daarom moeten wij ons niet als in een getto opsluiten, omdat wij ons zo anders voelen en geen aansluiting ervaren enzovoort..., nee, volg de Heere Jezus. Wees geen vijand van het kruis van Christus, maar een vriend van de Heere Jezus. En volg die gezindheid, neem die houding aan die Christus ons heeft voorgeleefd. Daarom begon Paulus ook met: 'laten wij dan deze gezindheid hebben' (vers 15). 'Laten wij dan deze gezindheid hebben', namelijk: de gezindheid van Christus. De gezindheid, de mentaliteit waar hij het een hoofdstuk eerder over had: Christus Die al Zijn heerlijkheid had afgelegd, om een slaaf te worden, om te gaan dienen, om mens onder de mensen en mens voor de mensen te worden, gehoorzaam tot de dood, ja, de kruisdood.

Wees geen vijand van het kruis. Maar neem je kruis op. Heel vreemd inderdaad. Je bent dan echt een vreemdeling. Totaal haaks op alles wat normaal en logisch is in onze wereld. Je bent dan 'een dief van je eigen portemonnee'. 'Alsof je de kaas van het brood laat eten.' 'Zorg eerst goed voor jezelf hoor!' Ach, weet u: je hebt niets te verliezen, want in Christus heb je alles ontvangen wat je maar kan krijgen: een hemels staatsburgerschap. Je mag bij Hem horen! Nu en voor altijd.

Dat 'voor altijd'..., daar wil ik het nu nog even over hebben. Hemelvaartsdag betekent dus dat wij vandaag ons hemels staatsburgerschap mogen vieren. Wij worden in Christus meegenomen naar God, naar Gods heerlijkheid. Daar ligt onze identiteit. Veilig bij God. Waardevast in Hem. ... En met dat Christus ons meeneemt, hemelwaarts, raken wij wat los van deze aarde..., vervreemd..., want wij mogen het onvervreemdbaar eigendom van Christus zijn. We staan vandaag nog steeds gewoon met beide voeten op deze aarde, we moeten vooral niet gaan zweven als kerk, maar toch... we staan hier zo anders. Met een heel andere gezindheid. Een heel andere instelling. Een heel ander doel. En... met een prachtig, hoopvol perspectief. Paulus was namelijk nog niet klaar met zijn zin. Hij schreef: *ons burgerschap is in de hemelen, waaruit wij ook de Zaligmaker, de Redder, verwachten, de Heere Jezus Christus.*

Zo hadden ook de engelen het op de eerste Hemelvaartsdag aan de leerlingen van Jezus uitgelegd: 'deze Jezus, Die van u opgenomen is naar de hemel, zal op dezelfde wijze terugkomen, als u hem naar de hemel hebt zien gaan.' Wij mogen uit de hemel onze Zaligmaker, onze Redder verwachten. Hemelvaartsdag betekent daarom ook: gespannen wachten, die spanning tussen het nu en het toekomstige proberen zien uit te houden... Want straks... Paulus verwoordt het zo: ons burgerschap is in de hemelen, waaruit wij ook de Zaligmaker, de Redder, verwachten, de Heere Jezus Christus, *Die ons vernederd lichaam veranderen zal, zodat het gelijkvormig wordt aan Zijn verheerlijkt lichaam.* Nu ligt onze identiteit al veilig opgeborgen in de hemel, terwijl wij hier op aarde met beide voeten in de modder staan. Maar bij je identiteit hoort ook je lichaam. Ook je lichaam maakt je tot wie je bent. Je bent in zekere zin ook je lichaam. En daarom is een lichamelijke vermin-king, of een amputatie vaak ook zo diep ingrijpend. Nu, dat lichaam van ons, dat is nu kwetsbaar..., vergankelijk..., door de loop der jaren of door omstandigheden ook niet altijd zo mooi misschien... We hebben er allemaal wel onze eigen problemen mee, denk ik. Maar straks mogen wij opstaan met een nieuw lichaam. Helemaal ons eigen lichaam. Helemaal wij. Maar toch zo anders. Geheeld. Met littekens die niet meer pijn doen. Genezen. Verheerlijkt.

En weet u wat ik zo mooi vind aan hoe Paulus dit beschrijft? Hij gebruikt hier allemaal woorden die hij een hoofdstuk eerder ook had gebruikt. In Filippenzen 2 had Paulus het over Christus Die aan ons gelijk werd, gelijkvormig...en Die Zichzelf vernederde... En nu zegt Paulus met dezelfde woorden: straks mogen wij *aan Hem gelijkvormig zijn...* en zal Hij Die onze vernedering op Zich heeft genomen, *ons vernederd lichaam* verheerlijken..., net zoals Hij door de Vader verheerlijkt is, nadat Hij die weg van vernedering is gegaan. Mooi hè: hoe bijzonder mooi mogen wij met de Heere Jezus verbonden zijn. Nu mogen wij al hemelse staatsburgers zijn, wij mogen ook bij de hemel behoren, wij mogen daar onze identiteit vinden... en straks zal ook ons lichaam daarin worden meegenomen en prachtig getransformeerd worden.

Jezus is met ziel en lichaam naar de hemel gegaan en daarin schuilt de belofte voor ons. Jezus' hemelvaart is ons onderpand, zo zegt de Heidelbergse Catechismus. Zijn hemelvaart met ziel en lichaam is het onderpand, de belofte van iets prachtigs waar wij straks ook met ziel en lichaam in mogen delen. Straks zullen de hemelse

staatsburgers namelijk werkelijk en helemaal met ziel en lichaam thuis mogen komen.

We hebben daarom wat te vieren vandaag! We bezingen vandaag Jezus als de Koning Die op Zijn hemelse troon heeft plaatsgenomen. Maar wij mogen ook, als wij Jezus als onze Redder en Heer belijden, elkaar feliciteren met ons hemels staatsburgerschap. Wees er zuinig op, maar berg het niet ergens in de kast op. Nee, leef je hemelse staatsburgerschap uit, wees vreemdeling op aarde, zoals wij hebben besproken.

En houdt de hoop vast: hemelse staatsburgers mogen na lang wachten of misschien wel heel binnenkort met ziel en lichaam werkelijk thuiskomen.

En tot die tijd:

't Oog omhoog, het hart naar boven!

Hier beneden is het niet:

't ware leven, lieven, loven

is maar, daar men Jezus ziet.

Wat men hoor' of zie op aard,

is ons kost'lijk hart niet waard:

wil men leven, lieven, loven,

't oog omhoog, het hart naar boven!

Heeft u vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 06-40 63 29 38 // dekruijf@live.nl